

Materiál na rokovanie
miestnej rady
dňa 16. októbra 2018

Materiál č.: 113/2018

Návrh

**na zriadenie pracovnej skupiny na revíziu zmluvy č. 023/93 o nájme v znení jej dodatkov
s cieľom zabezpečiť primeranú cenu za teplo pre obyvateľov Petržalky**

Predkladateľ:

Milan Vetrák, v.r.
poslanec miestneho zastupiteľstva

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa

Zodpovedný:

Milan Vetrák
poslanec mestského zastupiteľstva

Spracovateľ:

Milan Vetrák, v.r.
poslanec miestneho zastupiteľstva

Návrh uznesenia

Miestna rada mestskej časti Bratislava - Petržalka

o d p o r ú č a

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava – Petržalka po prerokovaní materiálu

A. z r i a d i ť

v nadväznosti na uznesenie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 231/2015 zo dňa 25. 6. 2015 pracovnú skupinu zloženú zo zástupcov poslaneckých klubov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Petržalka, ktorej členmi môžu byť aj zástupcovia starostu a odborníci z radov neposlancov, na revíziu zmluvy č. 023/93 o nájme v znení jej dodatkov s cieľom zabezpečiť primeranú cenu za teplo pre obyvateľov Petržalky,

T: 1. 1. 2019

B. u l o ž i ť

povinnosť predsedom poslaneckých klubov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Petržalka, aby miestnemu zastupiteľstvu oznámili mená ich zástupcov v pracovnej skupine zriadenej podľa bodu A. tohto uznesenia, ako aj mená najviac troch odborníkov z radov neposlancov za každý poslanecký klub v tejto pracovnej skupine, ktorí majú najmenej päťročné preukázateľné praktické skúsenosti v oblasti tepelnej energetiky,

T: do ~~60~~ 180 dní

od zriadenia pracovnej skupiny

C. p o ž i a d a ť

starostu, aby oznámil miestnemu zastupiteľstvu najviac troch svojich zástupcov v pracovnej skupine zriadenej podľa bodu A. tohto uznesenia,

T: do ~~60~~ 180 dní

od zriadenia pracovnej skupiny

D. p o ž i a d a ť

primátora hlavného mesta SR Bratislavy, aby v súlade s § 31 písm. b) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov urýchlene aktualizoval Koncepciu rozvoja hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky prijatú uznesením Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 496/2008 zo dňa 25. 9. 2008.

Dôvodová správa

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „mestské zastupiteľstvo“) dňa 25. 6. 2015 schválilo uznesenie č. 231/2015, ktorého bod B. vyzýva starostov jednotlivých mestských častí Bratislavy, aby:

- a) pri vydávaní záväzných stanovísk podľa § 12 ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov v spojení s § 46 ods. 2 písm. a) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a
- b) pri rozhodovaní o vydaní záväzného stanoviska podľa § 31 písm. c) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“) v spojení s § 46 ods. 2 písm. e) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
 1. postupovali jednotne s ohľadom na potrebu právnej istoty účastníkov konania,
 2. prihliadali na ustanovenia § 12 ods. 2 až 7 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike primerane a
 3. považovali z hľadiska ekonomickej opodstatnenosti za súladnú s Konceptiou rozvoja hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky takú výstavbu sústavy tepelných zariadení s celkovým inštalovaným tepelným výkonom od 100 kW vrátane do 10 MW v prípade podľa písmena a) tohto uznesenia a s celkovým inštalovaným tepelným výkonom do 10 MW v prípade podľa písmena b) tohto uznesenia, pri ktorej sa preukáže, že je nákladovo efektívnejšia v prospech dotknutých obyvateľov príslušnej mestskej časti, ktorých sa takáto výstavba týka a ktorí o ňu žiadajú priamo alebo sprostredkované, ako systém centralizovaného zásobovania teplom, ku ktorému sú títo obyvatelia pripojení.

Toto uznesenie mestského zastupiteľstva bolo formulované aj s prihliadnutím na stanovisko M. A. Cañeteho - európskeho komisára pre klímu a energetiku a v niektorých mestských častiach Bratislavy našlo reálnu odozvu pri schvaľovaní výstavby sústavy tepelných zariadení, ktoré nie sú súčasťou centrálného zásobovania teplom (ďalej len „CZT“) alebo minimálne viedlo k diskusiám na úrovni starostu a poslancov miestneho zastupiteľstva, ako ďalej postupovať v oblasti tepelnej energetiky príslušnej mestskej časti a z pohľadu efektívneho fungovania systému CZT, ktorý je súčasťou obecného majetku. V mestskej časti Bratislava - Petržalka však doteraz neprebehla obdobná diskusia a nebol zaznamenaný žiadny progres pri uplatňovaní uznesenia mestského zastupiteľstva č. 231/2015.

Je potrebné tiež uviesť, že schválené uznesenie mestského zastupiteľstva sa netýka posudzovania technickej alebo environmentálnej opodstatnenosti zachovania systému CZT. To znamená, že zachovanie systému CZT má prednosť pred projektom odpojenia sa od tohto systému vždy, ak je takýto (doterajší) systém porovnateľne lepší z hľadiska jeho technického stavu a dopadu na životné prostredie.

Mestská časť Bratislava - Petržalka nedokáže v oblasti tepelnej energetiky postupovať úplne samostatne, keďže z pohľadu zákona o tepelnej energetike je obcou hlavné mesto a nie jeho mestské časti. Mestské časti Bratislavy sú povinné prihliadať na kľúčový materiál v tejto oblasti, ktorým je Koncepcia rozvoja hlavného mesta SR v oblasti tepelnej energetiky, ktorá bola schválená uznesením mestského zastupiteľstva č. 496/2008 dňa 25. 9. 2008. Hoci ustanovenie § 31 písm. b) zákona o tepelnej energetike ukladá obci (hlavnému mestu) povinnosť aktualizovať túto koncepciu aspoň raz za 5 rokov a hlavné mesto na takúto aktualizáciu v tomto volebnom období aj vyčlenilo 30 000 eur, k aktualizácii koncepcie od jej prijatia v roku 2008 doteraz nedošlo, čo nie je len porušením zákona, ale tiež nezodpovedá doterajšiemu vývoju v oblasti tepelnej energetiky, zmeny klímy a požiadavkám súčasnej doby.

Problémom na celom Slovensku vrátane Petržalky nie je samotný systém CZT, ktorý má všetky predpoklady na efektívne plnenie poslania pre službu konečnému spotrebiteľovi (t.j. vysoká energetická efektívnosť a nízka cena za energiu vyrobenú na danom energetickom zariadení), ale jeho prevádzkovatelia, ktorí toto poslanie v prospech konečného spotrebiteľa nevedia naplniť v požadovaných technických medziach a prijateľných cenových reláciách. Platný zákon o tepelnej energetike, osobitne v znení po jeho novele v roku 2014, neukladá týmto subjektom žiadne zvýšené požiadavky na zlepšenie kvality vo výrobe a zásobovaní teplom z centralizovaného systému zásobovania teplom. Výsledkom je, že zatiaľ čo v iných členských štátoch Európskej únie (napr. Fínsko alebo Švédsko) koneční spotrebiteľia ani len neuvažujú o odpojení sa od centralizovaného systému zásobovania teplom kvôli jeho nákladovej efektívnosti a ďalším výhodám, v Slovenskej republike sú neraz tzv. domové kotolne nielen nákladovo efektívnejšie, ale vhodnejšie aj z hľadiska dopadu na životné prostredie, či z hľadiska technického stavu, čo možno považovať za anomáliu, ktorá spôsobuje, že veľké množstvo obyvateľov uvažuje o odpojení sa od systému centralizovaného zásobovania teplom. Dokazuje to aj petícia dotknutých obyvateľov bytových domov z celého Slovenska na vykonanie zmien v zákone o tepelnej energetike z dôvodu jeho poslednej novelizácie v roku 2014, ktorú donedávna podpísalo viac ako 11 000 ľudí, z toho veľké množstvo aj z Bratislavy.

Navyše, viaceré mestá na Slovensku vypovedávajú zmluvy so súkromnými prevádzkovateľmi systému CZT a zriaďujú si vlastné energetické spoločnosti, ktoré spravujú obecný (mestský majetok) a prinášajú reálne úspory tak obci (mestu), ako aj jej (jeho) obyvateľom. Napr. v Poprade, kde bola vypovedaná zmluva so spoločnosťou Veolia Energia Slovensko, a.s., a vytvorená vlastná mestská Popradská energetická spoločnosť (PES), ušetrili obyvatelia Popradu v roku 2017 až 831 000 eur v porovnaní s rokom 2016, t.j. 50 eur na každého obyvateľa, samotnému mestu sa zvýšil zisk pred zdanením o 461 000 eur, keďže je to teraz 100% mestská spoločnosť, pričom viaceré činnosti, akými sú revízie, kontroly a opravy sú už zarátané v samotnej cene za dodávku tepla. Podobne, skúsenosti obyvateľov Petržalky, ktorí sa doteraz odpojili od systému CZT z dôvodov uvedených vyššie, sú až na výnimky (keď bolo odpojenie vykonané neodborne), pozitívne, pretože došlo k úspore na cenách za teplo ročne o 25-50% oproti minulosti, čo pri vyšších bytových domoch v najoptimistickejších prípadoch znamenalo v niektorých rokoch úsporu až 300 eur na domácnosť, a to už možno považovať za výraznú úsporu. Uvedené preukazuje, že

prevádzkovanie systému CZT súkromnými dodávateľmi má značné rezervy a snaha o zabezpečenie primeranej ceny za teplo pre obyvateľov Petržalky je legitímna.

V mestskej časti Bratislava - Petržalka je systém CZT od roku 1993 prenajatý súkromnému prevádzkovateľovi (v súčasnosti je ním spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a.s.), a to na základe zmluvy č. 023/93 o nájme, ktorá bola od jej uzavretia zmenená a doplnená už viac ako 30-krát. Vytvorenie pracovnej skupiny na revíziu tejto zmluvy s cieľom zabezpečiť pre obyvateľov Petržalky primeranú cenu za teplo je vhodným spôsobom, ako možno korektne a kultivovane začať diskusiu aj v tejto mestskej časti o ďalšom smerovaní rozvoja tepelnej energetiky na území Petržalky, ktorá by viedla k spokojnosti všetkých jej obyvateľov.

Keďže problematika tepla a tepelnej energetiky je vysoko odbornou záležitosťou, je žiaduce, aby vo vytvorenej pracovnej skupine neboli len politici (poslanci miestneho zastupiteľstva), ktorí sa zhodou okolností môžu tepelnej energetike venovať, ale najmä odborníci, a to tak z miestneho úradu, ako aj z radov odbornej verejnosti. Je dokonca vhodné, aby v pracovnej skupine bolo takýchto odborníkov viac, pretože v konečnom dôsledku to nebude pracovná skupina, ktorá bude schvaľovať závery a výstupy tejto pracovnej skupiny, ale tie bude schvaľovať až miestne zastupiteľstvo v súčinnosti so starostom Petržalky.

Revízia zmluvy automaticky neznamená, že by mestská časť mala túto zmluvu so súkromnou spoločnosťou vypovedať (zmluva je navyše uzavretá na dlhú dobu - až do roku 2038), ale že sa preveria možnosti, ktoré by viedli k hospodárnejšiemu a efektívnejšiemu nakladaniu s majetkom mestskej časti a zmluva sa potenciálne upraví tak, aby viedla k zabezpečeniu primeraných cien za teplo pre obyvateľov Petržalky (napr. kontrolou položiek, ktoré si spoločnosť zahŕňa do tzv. ekonomicky oprávnených nákladov alebo spôsobom, akým sa robia odpisy majetku a pod.), čo bude mať následne vplyv aj na záujem ľudí odpájať sa od systému CZT v tejto mestskej časti Bratislavy.

Materiál nemá vplyv na rozpočet mestskej časti Bratislava - Petržalka.

Materiál bol prerokovaný vo viacerých komisiách Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava - Petržalka, ktorých stanoviská sú priložené k tomuto materiálu.